

Znění dotazu

Podle ustanovení § 6, odst. 4, zákona č. 420/2004 Sb. jestliže kontrolor při přezkoumání zjistí skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, postupuje podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 141/1961 Sb.) a neprodleně o nich písemně informuje příslušné zastupitelstvo.

Podle ustanovení § 12, odst. 1 výše citovaného zákona při přezkoumání hospodaření auditorem, se auditor řídí ustanoveními § 2, 3, a 10 a § 17 odst. 2 tohoto zákona. Pro auditora tedy neplatí ustanovení § 6.

Podle ustanovení § 21, odst. 5, zákona č. 93/2009 O auditorech, zjistí-li auditor při provádění auditorské činnosti v účetní jednotce skutečnosti uvedené v odstavci 3 (skutečnosti, které nasvědčují tomu, že došlo k porušení jiných právních předpisů upravujících podmínky její činnosti,

skutečnosti, které mají zásadní negativní vliv na její hospodaření, skutečnosti, které mohou ohrozit její časově neomezené trvání, nebo skutečnosti, které mohou vést k vyjádření výroku s výhradami, zápornému výroku nebo odmítnutí vyjádření výroku podle § 20 odst. 1 písm. c), nebo skutečnosti, o kterých se lze důvodně domnívat, že mohou naplnit skutkovou podstatu hospodářského trestného činu, trestných činů úplatkářství nebo trestných činů proti majetku, jsou povinni neprodleně písemně informovat statutární i dozorčí orgán účetní jednotky nebo zastupitelstvo územního samosprávného celku.

Z výše uvedené se domnívám, že auditor nemůže postupovat podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 141/1961 Sb. - Trestní řád). V případě obce tedy auditor informuje zastupitelstvo a je záležitostí zastupitelstva, zda bude postupovat podle ustanovení Trestního řádu. V praxi si nedovedu představit jak lze zastupitelstvo informovat, když jej svolává starosta a to ještě jednou za dva měsíce. Jediná možnost je přijít na nejbližší zasedání a tam zjištění přednést – pokud auditorovi starosta dá příležitost.

Jaké sankci a z čí strany se auditor může vystavit v případě, že při auditu zjistí skutečnosti, o kterých se lze důvodně domnívat, že naplňují skutkovou podstatu hospodářského trestného činu a on informuje o těchto skutečnostech orgány činné v trestním řízení?

Stanovisko

V případě přezkoumání hospodaření podle zákona č. 42/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, se ustanovení § 6 na auditora nevztahuje, neboť jak bylo již výše uvedeno, auditor je povinen řídit se pouze ustanoveními §§ 2, 3, 10 a 17 odst. 2 předmětného zákona. Je však při přezkoumání vázán zákonem č. 93/2009 Sb., zákona o auditorech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o auditorech).

V souladu s ustanovením § 21 zákona o auditorech, je auditor povinen, zjistí – li určité skutečnosti, o těchto skutečnostech neprodleně písemně informovat statutární i dozorčí orgán účetní jednotky nebo zastupitelstvo územního samosprávného celku. Domníváme se proto, že pro účely naplnění požadavku zákona o auditorech je dostačující zaslání doporučeného dopisu zastupitelstvu, případně zaslání kopií tohoto dopisu všem jeho členům.

Zákon o auditorech dále v ustanovení § 15 obsahuje ustanovení o mlčenlivosti. Výjimky z povinnosti mlčenlivosti jsou uvedeny v odstavci 4 téhož ustanovení a zahrnují poskytnutí informací příslušným orgánům činným v trestním řízení o skutečnostech svědčících o možném spáchání trestných činů úplatkářství, poskytnutí informací příslušným dohledovým orgánům podle jiného právního předpisu o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorizmu či o provádění mezinárodních sankcí za účelem udržování mezinárodní míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorizmu.

Pokud tedy auditor zjistí skutečnosti, které svědčí o možném spáchání trestných činů úplatkářství či dalších výše zmíněných a poskytne tuto informaci příslušným orgánům činným v trestním řízení, nejedná se o porušení mlčenlivosti podle zákona o auditorech.

Zjistí-li však auditor skutečnosti, o kterých se lze domnívat, že naplňují skutkovou podstatu jiného hospodářského trestného činu a informuje o nich orgány činné v trestním řízení, poruší požadavky zákona o auditorech. Za toto porušení lze auditorovi či auditorské společnosti uložit kárná opatření, která jsou blíže specifikována v ustanovení § 25 zákona o auditorech. Auditorovi či auditorské společnosti hrozí i sankce od třetích stran, například od klienta či s ním jakkoli provázaných jednotek (např. banky, dodavatelé, odběratelé), které by se cítily jedním z jednání auditora či auditorské společnosti poškozeny, a to zejména v případě, kdy se spáchání hospodářského trestného činu neprokáže.

V souvislosti se zásadní novelizací trestního práva (zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen trestní zákoník)), která je účinná od 1. ledna 2010 je však nutné upozornit na významné rozšíření výčtu trestných činů, které musí auditor přezkoumat či kde mu vzniká informační povinnost (§ 367 a § 368 trestního zákoníku). Domníváme se, že v případě naplnění předmětných ustanovení, se auditor nemůže vyvázat z trestněprávní odpovědnosti pouhou informací předanou vedení účetní jednotky v souladu se zákonem o auditorech. Vzhledem k nedostatku aktuální judikatury k těmto ustanovením, doporučujeme případný rozpor mezi zákonem o auditorech a trestním zákoníkem konzultovat s právníkem vždy pro každý konkrétní případ.

Závěrem lze tedy konstatovat, že v případě, kdy se auditor důvodně domnívá, že je naplněna skutková podstata trestného činu, který je obsažen v § 367 a v § 368 trestního zákoníku a on informuje o těchto skutečnostech orgány činné v trestním řízení, vyváže se z trestněprávní odpovědnosti podle trestního zákoníku, pokud tak tento zákon stanoví.

Může se však vystavit riziku kárného postihu podle zákona o auditorech z důvodu porušení mlčenlivosti s výjimkami výše uvedenými. Tohoto rizika se může zprostit tím, že požádá Komoru auditorů České republiky o zproštění mlčenlivosti.